

Radni listovi

(Za rad u dopunskoj nastavi na maternjem jeziku
u osnovnoj školi)



Red riječi u rečenici

Red riječi u rečenici je **slobodan!**
 Naglašena mjesta u rečenici su **prvo i posljednje!**
 Ako se promijeni red riječi, rečenica dobije **novi, drugi, drugačiji smisao.**

Slijedeća rečenica može da se kaže na više različitih načina:

Tužno drvo raslo je na strmoj obali rijeke.

Primjer:

Na strmoj obali rijeke raslo je tužno drvo.

Tužno drvo na strmoj obali rijeke je raslo.

Raslo je tužno drvo na strmoj obali rijeke.

Drvo tužno na strmoj obali rijeke je raslo.

Na obali rijeke strmoj tužno drvo raslo je.



Zadaci za vježbu

Jesenji vjetar je šumio u njegovim granama.

Do nas je dopirao žubor nabujale vode.

Osušene grane drveta zacvile ponekad bolno.

Njegove grane su pravile debeli hlad.

Drvo je mirisalo predveče na sreću.

Ljudi su se zadržavali u sjenci ispod krošnje.

U njegovoj krošnji vjetar je gubio dah.

© aralfa 2002





Poveži grupe riječi u rečenicu

3. u njegovoj krošnji.	Njegove grane	u sjenci ispod krošnje.
su se zadržavali	je mirisalo	je šumio
dopirao je	u njegovim granama.	na strmoj obali rijeke.
Jesenji vjetar	2. gubio dah	1. Vjetar je
su pravile	do nas.	debeli hlad.
predveče na sreću.	Tužno drvo	Žubor nabujale vode
bolno.	Osušene grane drveta	Drvo
raslo je	Ljudi	zacvile ponekad
u njegovoj krošnji.	Do nas.	u sjenci ispod krošnje.

◆ Rečenica uvijek počinje velikim slovom.

◆ Na kraju svake rečenice stoji tačka, upitnik ili uzvičnik.

◆ Red riječi u rečenici je slobodan i utiče na njen smisao.



◆ Riječi u rečenici se slažu po rodu broju i padežu.



priča.	Neki ljudi	vremena.
poslušati	jedna ledena	3. radili.
je ljudima	1. Danju su	Noću su im se
razum	tada postaje	Bila jednom
besmisleno.	Kad srce ozebe,	čitali priču
nisu imali	do kraja.	stane.
2. puno	o ledenoj priči.	zeblo srce.
od umora.	Od nje	Niko je nije htio
Oni nisu	oči sklapale	Čitanje





Mala priča o jabuci



Zimi su grane jabukovog drveta gole,
bez listova i cvjetova .

U proljeće one olistaju,
a zatim procvjetaju.

Iz cvjetnih čašica razvijaju se
male zelene jabuke.

Ljetno ih sunce hrani i one postanu velike.

U jesen su jabuke zrele i mogu da se beru.
Tada su vrlo ukusne i zdrave.

Od njih se prave sokovi i marmelada.
Stavljaju se i u kolače i u voćnu salatu.

Dino



Pored svakog broja stoji tačan ili pogrešan odgovor. Zaokruži broj pored tačnog odgovora!

Da li je ova priča istinita? Zaokriži: da ili ne

1. ✦ Zimi su grane jabukovog drveta gole.
2. ✦ U jesen one olistaju.
3. ✦ Iz cvjetnih latica razvijaju se male zelene jabuke.
4. ✦ Ljetno ih sunce osuši.
5. ✦ U jesen su jabuke zrele i mogu da se beru.
6. ✦ Zimi se melju i suše
7. ✦ Od njih se prave sokovi i marmelada.



Označi brojevima redoslijed godišnjih doba:

zima jesen ljeto proljeće





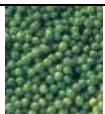
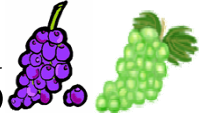




© aralfa 2002



 **Obst**
voće

oder
ili

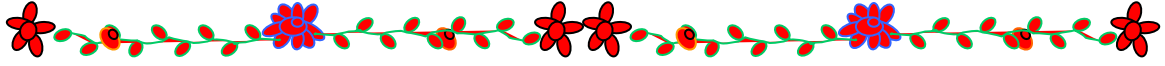
Gemüse 
povrće

1		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
2		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
3		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
4		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
5		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
6		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
7		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
8		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
9		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		
10		<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>		

Ananas Weintraube Karotte Apfel Banane Radieschen Gurke Paprika Erbsen Zwiebel

rotkvice jabuka paprika grašak ananas krastavac grožđe luk banana mrkva (šargarepa)

Kakvo je nešto?



crv...

...ena

...en

...eni

zel...

šar...

vez...

svil...

Pridjevi muškog roda: _____
(jednina)

Pridjevi ženskog roda: _____
(jednina)

Pridjevi u množini: _____
(muški rod)

Jedan **pridjev** upotrijebi uz sljedeće imenice u jednini i množini!

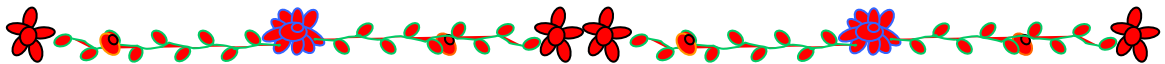
marama

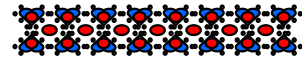
šal

jadnina: _____, _____,

množina: _____, _____

© aralfa 2002





Wortsuchübung

Es sind im folgenden Wortblock alle Bäumenamen
herauszufinden und in die Tabelle einzutragen.

Buche Hexe Frau Pilze Föhre
Eule Gemüse Espe Hase Eibe
Seide Spinne Schnecke Kiefer Fuchs
Dachs Meise Ameise Fichte Boot Fee Klee
Eis Eiche Frost Sonne Schnee
Esche Zaun Grenze Land Blume Winter Linde
Jahr See Seele Zahn Löwenzahn Weide Blüten Pflanze
Blitz Blatt Regen Strauch Vogel Herbst
Hammer Tanne Waage Weizen Obst Birne
Baum Wein Butter Mohn Mutter Mann
Hand Korb Käse Lärche Buch Dorf Kraut
Bauch Haus Erle Gans Bruder
Kind Rad Kastanie Wasser



Anzahl der gefundenen Bäume: _____

bor		omorika	
bukva		ariš	
tisa		drvo	
jasika		kesten	
jasen		jela	
hrast		jošika	
lipa		vrba	



Tražimo riječi

Zadatak:

Među zadatim riječima pronađi vrste drveća!

bukva vještica žena gljive sova povrće jasika zec tisa svila
 pauk puž bor lisica jazavac sjenica mrav omorika čamac vila
 djetelina led hrast mraz sunce snijeg jasen ograda granica zemlja
 cvijet zima lipa godina jezero duša zub maslačak latice biljke
 bljesak list kiša grm(žbun) ptica jesen čekić jela vaga pšenica voće
 kruška drvo vino maslac mak majka čovjek ruka korpa sir ariš
 knjiga selo kupus stomak kuća jošika guska brat dijete
 točak kesten voda

Upiši u tabelu pronađene riječi

Kiefer, Föhre		Fichte	
Buche		Lärche	
Eibe		Baum	
Espe		Kastanie	
Esche		Tanne	
Eiche		Erle	
Linde		Weide	



Vježbamo čitanje

wieviel? wie? wo? wann? wohin?wem? wieviel? wie? wo? wann? wohin?wem? wieviel? wie? wo? wann? wohin?wem?

Pitanja i odgovori - razgovor

koliko? kako? gdje? kada? kuda? kome?

1. Koliko je sati?
2. Kako si?
3. Gdje si bio?
4. Kada idemo u kino?
5. Kuda ideš sada?
6. Kome носиш cvijeće?

- Dobro sam.
 - Majci nosim cvijeće.
 - Uskoro će dvanaest sati.
 - U kino možemo ići u subotu.
 - Bio sam u školi.
 - Idem kući.
- Danas joj je rođendan.

© aralfa 2002

Вежбамо читање

wieviel? wie? wo? wann? wohin?wem? wieviel? wie? wo? wann? wohin?wem? wieviel? wie? wo? wann? wohin?wem?

Питања и одговори - разговор

колико? како? гдје? када? куда? коме?

1. Колико је сати?
2. Како си?
3. Где си био?
4. Када идемо у кино?
5. Куда идеш сада?
6. Коме носиш цвеће?

- Добро сам.
 - Мајци носим цвеће.
 - Ускоро ће дванаест сати.
 - У кино можемо ићи у суботу.
 - Био сам у школи.
 - Идем кући.
- Данас јој је рођендан.

© aralfa 2002

Vežbamo čitanje



Frula

Filip je dobio lepu frulu. Nije voleo da svira.

Frula je spavala puna prašine. Probudio je fijuk vetra.

-Hej, vetre! Izbavi me odavde!

-Hoću, lepa frulo!- fijukne vetar.

Vetar je odneo frulu kroz prozor.

Odmah su se začuli njeni veseli zvuci.

Kad čujete fijuk vetra, znajte da to Filipova frula svira.

M. Ratković



Вежбамо читање

Фрула

Филип је добио лепу фрулу. Није волео да свира.

Фрула је спавала пуна праšине. Пробудио је фијук ветра

- Хеј, ветре! Избави ме одавде!

- Хоћу, лепа фруло!- фијукне ветар.

Ветар је однео фрулу кроз прозор.

Одмах су се зачули њени весели звуци.

Кад чујете фијук ветра, знајте да то Филипова фрула свира.

© aralfa 2002

М. Ратковић



Vježbamo čitanje



F r u l a

Filip je dobio lijepu frulu. Nije volio da svira.

Frula je spavala puna prašine. Probudio je fijuk vjetra.

-Hej, vjetre! Izbavi me odavde!

-Hoću, lijepa frulo!- fijukne vjetar.

Vjetar je odnio frulu kroz prozor.

Odmah su se začuli njeni veseli zvuci.

Kad čujete fijuk vjetra, znajte da to Filipova frula svira.

M. Ratković



Вежбамо читање

Фрула

Филип је добио лепу фрулу. Није волео да свира.

Фрула је спавала пуна прашине. Пробудио је фијук ветра

- Хеј, ветре! Избави ме одавде!

- Хоћу, лепа фруло!- фијукне ветар.

Ветар је однео фрулу кроз прозор.

Одмах су се зачули њени весели звуци.

Кад чујете фијук ветра, знајте да то Филипова фрула свира.

© aralfa 2002

M. Ratković



Kome si najviše sličan



Vrijedan kao _____

Nježna kao _____

Brz kao _____

Pametna kao _____

Vjerman kao _____

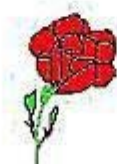
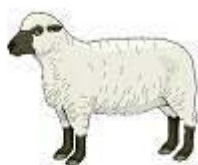
Umiljata kao _____

Tvrđoglav kao _____

Mirisna kao _____

Spretan kao _____

Rumena kao _____



Jagnje ruža cvijet suza čigra mrav vuk jabuka pas zec strijela puž

©aralfa 2002





Bacamo kockice - pišemo rečenice



• ježevi

• putovati

• polje

• mlada ptica

• čekati

• gnijezdo

• vjeverica

• skakuće

• krošnja drveta

• mravi

• raditi

• mravinjak

• djetlić

• kuckati

• stablo

• zec

• sjediti

• snijeg



- Kod trećeg bacanja zatrebaće ti jedno „u” !
- Pazi na početak rečenice i na oblike riječi !
 - **Primjer** : Zec sjedi u snijegu.





Sastavi rečenicu

raslo je	Tužno drvo	na strmoj obali rijeke.
Jesenji vjetar	u njegovim granama.	je šumio
je dopirao	Do nas	žubor nabujale vode.
bolno.	Osušene grane drveta	zacvile ponekad
su pravile	Njegove grane	debeli hlad.
predveče na sreću.	je mirisalo	Drvo
su se zadržavali	Ljudi	u sjenci ispod krošnje.
U njegovoj krošnji	gubio dah.	vjetar je

1. Pravilno poredaj grupe riječi u rečenicu. Na početku je veliko slovo, a na kraju tačka!

Primjer: Tužno drvo raslo je na strmoj obali rijeke.

2. Ispiši rečenice u teku.

3. Poredaj riječi drugačije i ponovo zapiši rečenice u teku.

Primjer: Na strmoj obali rijeke raslo je tužno drvo.



Pitaj mamu ili tatu, da li drvo može da miriše na sreću!

Objasni učiteljici kako mogu da cvile osužene grane!





Začarani glagoli

Glagoli su riječi koje označavaju radnju, stanje ili zbivanje.

Markiraj odgovarajuće slogove istom bojom!

či	či	ti
pje	ta	ti
pi	va	ti
u	sa	ti

fragen, singen, lernen, schreiben

ja	ich	on	er	mi	wir
čitam		čita		čitamo	
lese		liest		lesen	





Pronadi par koji izražava suprotnost!

skup	čist	okrugao	sit	brz	tanak
prljav	hladan	jak	malen	debeo	star
kiseo	jeftin	gladan	slab	nov	loš
vruć	sladak	velik	ćoškast	dobar	spor

Such Wörter die das Gegenteil ausdrücken!

teuer	sauber	rund	satt	schnell	dünn
schmutzig	kalt	stark	klein	dick	alt
sauer	billig	hungrig	schwach	neu	schlecht
heiß	süß	groß	eckig	gut	langsam

Steigerung poređenje Steigerung poređenje Steigerung

U tabeli nedostaju neki oblici poređenja! Koji?

schnell		am schnellsten
	brži	najbrži
klein	kleiner	
malen		najmanji
	bolji	najbolji
gut	besser	
jak		najjači
	größer	am größten
velik	veći	



Читамо по улогама

Петао и паун

- Петао: Зашто си, пауне, стао крај мене?
Са својим репом правиш ми сене.
- Паун: Опрости, петле, ја нисам крив,
сене ти ствара облак сив.
- Петао: Свеједно твој реп ми смета.
С њим си ми прекрио пола света.
- Паун: Ма нисам, петле,
немој ми рећи.
Од мога репа свет је пуно већи.
- Петао: Ипак би могао негде другде поћи,
од твога шаренила боле ме очи.
- Паун: Које ти највише сметају боје?
Ја могу и бацити то перје своје.
- Петао: Немој га бацати било би штета.
Поклони га радије мени,
да се китим овога лета.

Ј. Бандов



Знаш ли шта је дијалог? Ко с ким овде разговара?
Одабери речи за пауна и за петла.

При томе се послужи бојама.

(Плавом бојом подвучи речи за пауна, а црвеном бојом речи за петла!)

Ево тих речи:

свадљив, пристојан, испричава се и објашњава,
измишља и тврди нешто што није истина, љубоморан,
неразуман, смирен и претерано скроман

Напиши малу анализу ликова у теку!



© aralfa 2002

Čitamo po ulogama

Pijetao i paun

- Pijetao: Zašto si, paune, stao kraj mene?
Sa svojim repom stvaraš mi sjene.
- Paun: Oprosti, pijetle, ja nisam kriv,
sjene ti stvara oblak siv.
- Pijetao: Svejedno tvoj rep mi smeta.
S njim si mi prekrio pola svijeta.
- Paun: Ma nisam, pijetle,
nemoj mi reći.
Od moga repa svijet je puno veći.
- Pijetao: Ipak bi mogao negdje drugdje poći,
od tvog šarenila bole me oči.
- Paun: Koje te najviše smetaju boje?
Ja mogu i baciti to perje svoje.
- Pijetao: Nemoj ga baciti bilo bi šteta.
Pokloni ga radije meni,
da se kitim ovog ljeta.

J. Bandov



Znaš li šta je dijalog? Ko s kim ovdje razgovara?
Odaberi riječi za pauna i za pijetla.
Pri tome se posluži bojama.
(Plavom bojom podvuci riječi za pauna, a crvenom bojom riječi za pijetla!)

Evo tih riječi:

svadljiv, pristojan, ispričava se i objašnjava, izmišlja i tvrdi nešto što nije istina,
ljubomoran, nerazuman, smiren i pretjerano skroman

Napiši malu analizu likova u svesku!



© aralfa 2002

Pročitaj!

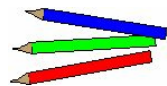
Tužno drvo

Bilo
jednom
jedno sasvim tužno drvo.
Niko ga nije gledao.
Nikome nije trebalo.
Čak nikome nije ni smetalo.
Stajalo je dugo godina samo
na strmoj obali rijeke.
Jedino društvo mu je bio jesenji vjetar.
Kada taj zaduva snažno, grane drveta zacvile
bolno. Tada ih svako može čuti.
Ali, to se još nije dogodilo. Ili o tome niko ne
govori?
Čuješ li ti šum u granama osamljenog drveta?
Ili do tebe dopire samo žubor
nabujale vode?
Ili
Ili
....Ili....

Veselo drvo

Bilo
jednom
jedno sasvim veselo drvo.
Radosno se smiješilo
na sretna lica prolaznika.
Njegove su se grane kao ruke širile.
Pravile su debeli hlad.
Djeca su pod njim igrala žmurke.
Djevojčice se skrivale, a dječaci ih tražili.
Drvo je predveče mirisalo na sreću.
Odrasli su prepoznavali taj miris.
Zadržavali su se u sjenci ispod krošnje.
I vjetar je tu zastajao, gubio dah
šumio blago.
Svima je bilo drago
proći
pored
.....drveta.....

Nacrtaj!



Veselo drvo

Tužno drvo





Prilozi i priloške odredbe u rečenici

1.

Knjiga je _____ stolu.

Kaput je _____ ormaru.

Rijeka teče _____ mosta.

Ptica leti _____ nas.

Voz prolazi _____ tunel.

Dim izlazi _____ dimnjaka.

2.

krov	voda	rijeka	kuća	pjesma	priča
------	------	--------	------	--------	-------

Ptica je na _____ .

Riba je u _____ .

Most vodi preko _____ .

Dim se izvio iznad _____ .

Neko je kroz selo zapjevao _____ .

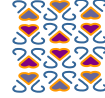
To je junak iz njegove _____ .

Zadaci:

- Dopuni rečenicu.
- Odredi njene glavne dijelove i dodatke subjektu i predikatu

© aralfa 2002

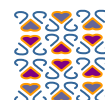
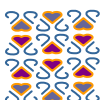




Poslovice

Jedan deo poslovice je na levoj a drugi na desnoj strani.
Poveži delove u celovitu misao!

Po jutru	se poznaju junaci.
Na mucu	se dan poznaje.
Um caruje,	zlo ne misli.
Ko peva,	i gvozdena vrata otvara.
Lepa reč	duga ljubav.
Čist račun,	snaga klade valja.
Gde ima dima	nikom ne veruje.
Tri put meri,	taj i krade.
Sit gladnom	ima i vatre.
S vragom došlo,	ne veruje.
Ko laže,	jednom seci.
Ko laže,	s vragom i otišlo.

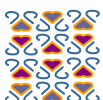


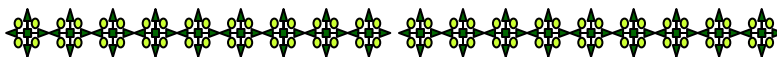


Poslovice

Jedan dio poslovice je na lijevoj a drugi na desnoj strani.
Poveži dijelove u cjelovitu misao!

Po jutru	se poznaju junaci.
Na mucu	se dan poznaje.
Um caruje,	zlo ne misli.
Ko pjeva,	i gvozdena vrata otvara.
Lijepa riječ	duga ljubav.
Čist račun,	snaga klade valja.
Gdje ima dima	nikom ne vjeruje.
Tri put mjeri,	taj i krade.
Sit gladnom	ima i vatre.
S vragom došlo,	ne vjeruje.
Ko laže,	jednom sjeci.
Ko laže,	s vragom i otišlo.





Poslovice

Označi reči rednim brojem i zapiši poslovice u svesku.

na	Snaga	ulazi.	usta
----	-------	--------	------

dima	vatre.	ima	i	ima	Gde
------	--------	-----	---	-----	-----

su	laži	noge.	U	kratke
----	------	-------	---	--------

jatu	Svaka	leti.	ptica	svome
------	-------	-------	-------	-------

laže	i	Ko	krade.	taj
------	---	----	--------	-----

ni	Bez	nema	alata	zanata.
----	-----	------	-------	---------





Poslovice

Označi riječi rednim brojem i zapiši poslovice u teku.

na	Snaga	ulazi.	usta
----	-------	--------	------

dima	vatre.	ima	i	ima	Gdje
------	--------	-----	---	-----	------

su	laži	noge.	U	kratke
----	------	-------	---	--------

jatu	Svaka	leti.	ptica	svome
------	-------	-------	-------	-------

laže	i	Ko	krade.	taj
------	---	----	--------	-----

ni	Bez	nema	alata	zanata.
----	-----	------	-------	---------

